

Speech Hans Brug, 26 maart 2026

Beste mensen,

Wat een eer en genoegen om hier aan het einde van het begin van ons 390-jarig verjaardagsfeestje te mogen staan, en ook nog kort het woord te voeren. Aan het einde van het begin, want deze diesviering is de start van ons jubileumjaar samen met het UMC Utrecht, met veel leuke en interessante activiteiten in en samen met de stad en regio.

I will now shortly switch to English for our international guests. This is my first anniversary celebration as President of our university. Of course I am delighted that so many students and staff members from our university are here. But most of all I am extremely pleased - and actually find it quite remarkable - that so many people from outside the university have joined us for our celebration. I haven't seen that happen before at other universities, and it truly warms my heart. Thank you all for being here. I will continue my speech in Dutch now.

Een verjaardag is een natuurlijk moment om een beetje terug te kijken, te mijmeren waar we staan en waar we heen gaan en willen. Wie willen we zijn, wat willen we betekenen, en wat vraagt de samenleving van ons?

De missie van onze universiteit is om de wereld te helpen verbeteren, duurzamer, gezonder, opener, om de brug te slaan tussen wetenschap, kennis en samenleving. En dat is ook mijn missie. Een Brug slaan dus. Ik zal vast op mijn naam zijn geselecteerd voor dit voorzitterschap?

Die duidelijke ambitie voor verbinding en samenwerking tussen samenleving en universiteit, en die sterke focus op maatschappelijke impact en meerwaarde, dat zijn bij onze universiteit niet alleen woorden. We maken er ook echt werk van, en daar willen we echt nog meer werk van gaan maken.

Een van de manieren waarop we dat doen, is dat we daarvoor ook echt de interdisciplinaire en transdisciplinaire samenwerking in onze universiteit organiseren en invulling geven. Via en in ons onderwijs en onderzoek. Inter- en transdisciplinair; ingewikkelde woorden, voor sommigen misschien zelfs wel 'jeukwoorden'. Wat bedoelen we daarmee? Voor alle uitdagingen waar we als Utrecht, Nederland, Europa en de wereld voor staan is gedegen kennis nodig. Zodat we de zin van onzin weten te onderscheiden. Maar voor al die uitdagingen is niet één soort kennis nodig, niet één discipline, maar kennis vanuit allerlei

vakgebieden samen en in samenhang en samenwerking. Inter- en transdisciplinair dus.

De laatste jaren, en ook in het huidige coalitieakkoord, is er vooral aandacht voor het belang van het technische onderwijs en onderzoek. En ja, die hebben in Nederland zeker extra aandacht nodig. Want voor die grote maatschappelijke uitdagingen, en ook voor onze economie en ons verdienvermogen, is die technische, medische, en andere 'beta' kennis heel erg nuttig en noodzakelijk. En daar werken we aan in Utrecht, en daar hebben we hele brede en diepe kennis en expertise in en over.

Maar als we Nederland gezonder, duurzamer of weerbaarder willen maken zijn technische oplossingen niet voldoende. Zonder cultuurwetenschappen, sociale wetenschappen, rechtswetenschappen, geesteswetenschappen en bestuurs- en organisatiewetenschappen gaan technische oplossingen niet landen, niet verspreiden, niet goed gebruikt worden. Kortom: gaan de transities en transformaties niet lukken. Kennis en impact vanuit een brede universiteit als de onze dus, in interdisciplinaire samenwerking, gevoed vanuit goede disciplinaire pijlers. En dan niet vanuit een ivoren toren de samenleving vertellen hoe het moet, maar met beide benen op de grond en luisterend naar die samenleving. In samenwerking en co-creatie met de stad, de regio, de hele waaier van onderwijs, en ja, ook met het bedrijfsleven. En daar valt zeker nog winst te halen.

Transdisciplinaire samenwerking in samenspraak met de samenleving. Hoe vaak kan ik 'samen' in 1 korte zin krijgen? Maar dat is wel de crux, en de kracht bij de Universiteit Utrecht. En daarbij concentreren we ons op 4 thema's: op life sciences & health, op sustainability, op onze open samenleving. En op jongeren. Ik ben echt trots dat Dynamics of Youth een van de vier thema's is waar we echt verschil maken en nog meer willen maken. In deze tijd van vergrijzing hebben wij juist aandacht voor onze jongeren. Want de jeugd heeft de toekomst, en ja ook heel veel uitdagingen en dynamiek.

Waar loopt de huidige generatie jongeren, waarvan er hier vandaag velen in de zaal zitten, tegenaan? Jullie moeten het immers echt gaan doen met de wereld die wij 'achterlaten'.

Hoe vinden jullie je weg in een wereld vol kansen en bedreigingen, mogelijkheden en onzekerheid, uitdagingen en prestatiedruk, met grote maatschappelijke vragen van lokaal tot internationaal? Wat kan ons onderwijs, onze kennis en onze wetenschap voor jullie betekenen in die zoektocht, hoe kunnen we daarin jullie perspectief goed meenemen, hoe kunnen we daarin samen optrekken?

Wij hebben echt de brede en diepe kennis over die dynamics of youth in onze faculteiten, we zoeken en vinden daarin echt de samenwerking met jullie, met de stad, de regio, met de instituten en instituties, maar we hebben ook het grootste kinderziekenhuis van Nederland als onderdeel van ons UMC Utrecht en het maxima medisch centrum. Wij kunnen en willen echt verschil maken voor maar vooral met de jeugd die ook onze toekomst is.

Dat blijkt hopelijk voor jullie allen ook uit het feit dat vandaag en tijdens ons 390^s jarig jubileum niet ons verleden, maar de jeugd centraal staat. "Maak kennis. Maak verschil." is daarbij ons motto in dit lustrumjaar.

We zetten daarbij juist die samenwerking met de stad en regio in het zonnetje. Samen met het UMC Utrecht, partners in zorg, onderwijs, bedrijfsleven en cultuur. Met iedereen die samen met ons wil werken aan die gezonde, duurzame, weerbare toekomst in een open en rechtstatelijke samenleving.

En om jullie dat niet alleen te laten horen, maar ook direct te laten ervaren, krijgen jullie bij het verlaten van de Domkerk twee onderzoekspakketten mee. Eén voor jezelf. En één om cadeau te geven.

In het pakket zit een potje met aarde. Zet het thuis neer op je balkon of in je tuin en houd het in de gaten. Deel vervolgens met onze onderzoekers wat er in dat potje gaat groeien. Zo krijgen zij meer inzicht in patronen van zaadverspreiding. En dat helpt weer om te begrijpen hoe biodiversiteit, de rijkdom aan leven op aarde, verandert.

Een potje aarde, of eigenlijk het observeren van een klein stukje van onze aarde. In samenwerking en met nieuwsgierigheid. Om met kennis verschil te maken

Samen in nieuwsgierigheid. Mag ik jullie vragen dat zo meteen ook mee te nemen naar de borrel?

Stap zo meteen op iemand af die je nog niet kent. Want juist daar, in dat gesprek, kan iets nieuws ontstaan. En natuurlijk, ik weet dat het ook leuk is om zo met bekenden even bij te praten. Maar toch wil ik jullie vragen, doe het echt! Verras jezelf en de ander. Ik zal hetzelfde doen.

Dan nog 1 ding: ik sta als voorzitter van de universiteit hier niet in toga, ik sta hier immers als voorzitter van de hele universiteit, en niet als hoogleraar. Bij het vieren van, het uitdragen van ons onderwijs en onderzoek staan meestal onze wetenschappers en docenten in de belangstelling. En onze hoogleraren, hier in toga, zijn daarbij ook nog eens heel goed herkenbaar. En die zichtbaarheid en erkenning is heel goed en terecht. Maar wat we nog wel eens dreigen te vergeten, en wat minder zichtbaar is, is dat ons onderwijs en onderzoek alleen

kan floreren als onze ICT werkt, als onze gebouwen open en schoon zijn, als de beveiliging op orde is, als de financiën op orde zijn, als etc. etc.

Dus ik wil, zeker ook op deze verjaardag, mijn dank en waardering uit spreken voor de hele universiteit, en ook voor de mensen die niet zelf onderwijs geven of onderzoek doen, maar die dat helpen mogelijk maken.